

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การเลี้ยงดูเด็กในวัยแรกเกิดจนกระทั่งถึงก่อนวัยเรียนเป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวัยสำคัญที่สุดในการปูพื้นฐานให้แก่ชีวิต ดังนั้น พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือผู้เลี้ยงดูเด็ก และผู้เกี่ยวข้องกับเด็กจะต้องมีความรู้ในด้านการเลี้ยงดูเด็ก เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี อีกทั้งวิถีการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ครอบครัวไทยมีแนวโน้มเป็นครอบครัวเดี่ยว และมีการพึ่งตนเองด้านเศรษฐกิจมากขึ้น ขณะที่ครอบครัวพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคมภายนอก จะย่อมส่งผลต่อการเลี้ยงดูบุตร (กระทรวงสาธารณสุข, 2546 : ออนไลน์) ปัจจุบันผู้หญิงจำเป็นต้องออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้นจนไม่มีเวลาดูแลลูกได้อย่างเต็มที่ สถานรับเลี้ยงเด็กและพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลเด็กในช่วงเวลาที่ต้องออกไปทำงาน

จากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะครอบครัวทั่วประเทศไทย ทั้งในเขตเมืองและชนบท เด็กปฐมวัยได้รับการเลี้ยงดูที่บ้านร้อยละ 54.2 และได้รับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร้อยละ 37.3 โดยจากการศึกษาในปี พ.ศ.2542 พบว่า เด็กปฐมวัยเข้าสู่สถานเลี้ยงดูเด็กด้วยอายุที่น้อยลง คือเริ่มตั้งแต่ก่อนครบขวบปีแรก ซึ่งจะเห็นว่า ครอบครัวไทยมีแนวโน้มจะนำเด็กปฐมวัยไปฝากเลี้ยงในสถานเลี้ยงดูเด็กมากขึ้น (กระทรวงสาธารณสุข, 2546 : ออนไลน์)

จังหวัดลำพูนเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือ และเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมรวม 833 โรงงาน เงินลงทุนรวม 33,242 ล้านบาท ทำให้มีประชากรในวัยทำงานอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากถึง 51,863 คน (เว็บไซต์ประจำจังหวัดลำพูน, 2550 : ออนไลน์) และส่วนใหญ่เป็นพนักงานระดับล่างที่มีรายได้ไม่มาก ทำให้สมาชิกของแต่ละครอบครัวต้องช่วยกันหารายได้มาจุนเจือค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว และในกรณีที่มิบุตรก็ไม่สามารถดูแลบุตรได้ด้วยตนเอง จึงจำเป็นต้องพึ่งพาโรงเรียนอนุบาลที่อยู่ใกล้ที่ทำงานเพื่อสะดวกต่อการเดินทาง จึงทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่นิยมที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนตั้งแต่ก่อนวัยประถมมากขึ้น อีกทั้งในปัจจุบันผู้ปกครองหันมาให้ความสนใจกับการศึกษาของบุตรมากขึ้น โดยมีสัดส่วนในการเข้าเรียนก่อนประถมศึกษา สูงถึงร้อยละ 77.27 (ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1, 2550 : ออนไลน์) และพบว่า จากจำนวนนักเรียนอนุบาล ที่มีจำนวน 8,400 คนในปี พ.ศ.2548 เพิ่มขึ้นเป็น 8,592 คน ในปี 2549 (ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูนเขต 1, 2550 : ออนไลน์)

ปัจจุบันในอำเภอเมืองลำพูน มีจำนวนโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่จดทะเบียนของกระทรวงศึกษาธิการทั้งสิ้น 9 แห่ง (สถาบันเด็ก, 2550 : ออนไลน์) โดยส่วนมากเปิดรับเด็กนักเรียนตั้งแต่อายุ 3 ขวบขึ้นไป แต่เนื่องจากผู้ปกครองได้เริ่มให้ความสนใจกับการศึกษาของบุตรก่อนวัยเรียน และวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้มีความต้องการใช้บริการสถานรับเลี้ยงเด็กในขณะที่ตนเองไปทำงาน อีกทั้งอัตราการเกิดของเด็กทารกยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่า ในปี 2547 มีจำนวนประชากรที่เกิดในเขตอำเภอเมืองลำพูน จำนวน 2,897 คน แต่ในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนการเกิดลดลงเหลือเพียง 2,243 คน (สำนักงานสถิติลำพูน, 2550 : ออนไลน์) ในขณะที่โรงเรียนอนุบาลเอกชนยังมีจำนวนเท่าเดิม ทำให้การแข่งขันทางตลาดจึงเริ่มทวีความรุนแรงขึ้น โดยได้มีการเปิดให้บริการหลายรูปแบบ เพื่อรองรับความต้องการและเป็นทางเลือกแก่ผู้ปกครอง เช่น การเปิดให้บริการในส่วนของการรับเลี้ยงเด็กอ่อน การเปิดให้บริการหลักสูตรสองภาษา การเปิดให้บริการการสอนเสริมทักษะแก่เด็กในช่วงเลิกเรียน การให้บริการรับเลี้ยงดูพิเศษนอกเวลาหลังเลิกเรียน เป็นต้น อีกทั้งยังมีการเปิดช่องทางเพื่อติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองหลายรูปแบบ เช่น ทางอินเทอร์เน็ต ทางสมาคมผู้ปกครองและครู การเปิดเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์ตามแหล่งชุมชน และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองลำพูน เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงเรียนอนุบาลเอกชนได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงส่วนประสมการตลาดในการบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองลำพูน
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่ผู้ปกครองพบในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมือง

ลำพูน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองลำพูน
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาของผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองลำพูน
3. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการ โรงเรียนอนุบาลเอกชนในการนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

นิยามศัพท์

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านสถานที่ ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านสิ่งนำเสนอทางกายภาพ และปัจจัยด้านกระบวนการ ที่มีผลต่อผู้ปกครองในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในอำเภอเมืองลำพูน

โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง สถานที่เลี้ยงเด็กก่อนที่จัดให้มีบริการรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนอายุ 3 - 5 ปี ที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองลำพูน ซึ่งดำเนินงานโดยเอกชน และได้ทำการจดทะเบียนซึ่งระบุตามกฎหมายกระทรวง